

KINH ĐẠI BÁT-NHÃ BA-LA-MẬT-ĐA

QUYỂN 565

Phẩm 22: CỘI RỄ MỚI TRỒNG (2)

Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, các Bồ-tát này hành nghĩa sâu xa.

Phật bảo Thiện Hiện:

–Đúng vậy, đúng vậy! Các Bồ-tát này hành nghĩa sâu xa. Thiện Hiện nên biết, các Bồ-tát này có thể làm việc khó làm. Có nghĩa là, nghĩa đã hành tuy rất sâu xa nhưng đối với pháp của địa vị Thanh văn, Độc giác có thể không chứng đắc.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, theo con hiểu nghĩa Phật dạy: Việc làm của các Bồ-tát này chẳng khó, chẳng nên nói các Bồ-tát ấy có thể làm việc khó làm. Vì sao? Vì nghĩa sâu xa mà Bồ-tát này đã chứng là chẳng thể nắm bắt được. Được chứng Bát-nhã ba-la-mật-đa cũng chẳng thể nắm bắt được. Pháp chứng, người chứng, nơi chốn chứng, thời gian chứng cũng chẳng thể nắm bắt được. Nếu các Bồ-tát nghe lời này, tâm chẳng chìm đắm, cũng chẳng hối hận, chẳng kinh, chẳng sợ, chính là hành Bát-nhã ba-la-mật-đa. Các Bồ-tát này khi hành như thế, chẳng thấy các tướng, cũng chẳng thấy ta hành Bát-nhã ba-la-mật-đa để gần quả vị Giác ngộ cao tột, xa lìa địa vị Thanh văn, Độc giác...

Các Bồ-tát này, đối với việc như thế, cũng chẳng phân biệt. Ví như hư không, chẳng thể nghĩ: “Ta cách vật kia hoặc xa, hoặc gần”. Vì sao? Vì hư không không động, không phân biệt vậy. Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cũng như thế, chẳng thể nghĩ: “Thanh văn, Độc giác cách ta xa, quả vị Giác ngộ cao tột cách ta gần.” Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa đối với tất cả pháp không phân biệt vậy.

Ví như hóa nhân chẳng nghĩ: “Chất huyễn, thầy huyễn cách ta gần. Những người đứng xem... cách ta xa.” Vì sao? Vì người huyễn không phân biệt vậy. Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cũng thế, chẳng thể nghĩ: “Thanh văn, Độc giác cách ta xa, quả vị Giác ngộ cao tột cách ta gần.” Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa không phân biệt tất cả pháp vậy.

Nên biết, các dụ về bóng hình cũng như thế, giống như Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác không ưa không ghét tất cả pháp. Vì sao? Vì Như Lai đoạn trừ hẳn tất cả sự phân biệt về thương ghét vậy. Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cũng thế, không ưa không ghét tất cả pháp. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa đều dứt hẳn tất cả sự phân biệt vậy.

Ví như người được Như Lai biến hóa ra, tuy có hành động nhưng không phân biệt. Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cũng như thế; mặc dù có thể thành tựu sự nghiệp đã làm nhưng không phân biệt. Ví như có người thợ khéo chế tạo ra các loại người máy, hoặc nam hoặc nữ... Các người máy này, tuy có hành động nhưng không phân biệt. Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cũng như thế, tuy có làm các thứ việc cần làm nhưng không phân biệt.

Khi ấy, Xá-lợi Tử hỏi Thiện Hiện:

–Nếu các Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa là hành pháp bền chắc hay là

hành pháp chẳng bền chắc?

Thiện Hiện thưa:

–Nếu các Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa là hành pháp chẳng bền chắc, chẳng hành pháp bền chắc.

Khi ấy có vô lượng Thiên tử cõi Dục nghĩ: “Nếu các Bồ-tát có thể phát tâm cầu quả vị Giác ngộ cao tột, thì mặc dù hành nghĩa lý sâu xa của Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng thường chẳng chứng đắc Niết-bàn, chẳng rơi vào địa vị Thanh văn, Độc giác. Do nhân duyên này, nên rất là hiếm có, thường làm được những việc khó làm, tất cả thế gian đều nên kính lễ.”

Cụ thọ Thiện Hiện biết ý nghĩ của các Thiên tử, nên bảo với họ rằng:

–Nếu các Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, chẳng chứng Niết-bàn, chẳng rơi vào địa vị Thanh văn và Độc giác; thì chẳng phải là việc hy hữu, chưa phải là việc khó làm. Nếu các Bồ-tát biết tất cả pháp và các hữu tình hoàn toàn chẳng có, đều chẳng thể nắm bắt được mà phát tâm cầu quả vị Giác ngộ cao tột, mặc áo giáp tinh tấn, thể độ vô lượng, vô biên hữu tình, làm cho họ được vào cảnh giới Vô dư Bát-niết-bàn, đó mới thật là hy hữu, là làm được việc khó làm.

Thiên tử nên biết, các Bồ-tát dù biết các pháp và các hữu tình đều chẳng thể nắm bắt được, nhưng phát tâm cầu quả vị Giác ngộ cao tột, mặc giáp tinh tấn là vì muốn điều phục các loài hữu tình; ví như có người vì muốn điều phục hư không, phải mặc áo giáp bền chắc để chiến đấu cùng hư không. Vì sao? Nay các Thiên tử, vì hư không lìa tan nên hữu tình cũng lìa tan. Hữu tình lìa tan nên giáp cũng lìa tan. Hữu tình lìa tan nên sự nhiều ích cũng lìa tan. Hữu tình lìa tan nên năm uẩn cũng lìa tan. Hữu tình lìa tan nên tất cả pháp cũng lìa tan. Nếu các Bồ-tát nghe lời này, tâm chẳng chìm đắm, cũng chẳng lo buồn, chẳng kinh, chẳng sợ, là hành Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Khi ấy, Thế Tôn bảo Thiện Hiện:

–Do nhân duyên gì mà các Bồ-tát nghe lời như thế, tâm chẳng chìm đắm, cũng chẳng lo buồn, chẳng kinh, chẳng sợ?

Cụ thọ Thiện Hiện bạch:

–Kính bạch Thế Tôn, do tất cả pháp đều xa lìa vậy, không sở hữu vậy. Vì sao? Vì các Bồ-tát này, đối với tất cả pháp hoặc được chìm đắm..., hoặc bị chìm đắm..., hoặc nơi chốn chìm đắm, thời gian chìm đắm, người chìm đắm..., do đấy chìm đắm... đều chẳng thể nắm bắt được. Do tất cả pháp chẳng thể nắm bắt được như vậy, nên các Bồ-tát nếu nghe việc như thế, mà tâm chẳng chìm đắm, cũng chẳng lo buồn, chẳng kinh, chẳng sợ, đó là hành Bát-nhã ba-la-mật-đa. Nếu các Bồ-tát khi hành như thế thì Thiên đế Thích, Đại phạm Thiên vương... chủ thế giới đều cùng kính lễ.

Phật bảo Thiện Hiện:

–Nếu các Bồ-tát có thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế, thì chẳng phải chỉ thường làm cho Thiên đế Thích, Đại phạm Thiên vương... chủ thế giới đều cùng kính lễ, mà các Bồ-tát này cũng còn được hơn thế nữa. Đó là trời Cực quang tịnh, hoặc trời Biến tịnh, hoặc trời Quảng quả, hoặc trời Tịnh cư và Trời, Rồng, A-tố-lạc... khác cũng đều kính lễ, cũng được chư Phật và Bồ-tát ở vô lượng, vô số, vô biên thế giới trong mười phương đều đồng hộ niệm.

Thiện Hiện nên biết, các Bồ-tát này thường được chư Phật, các chúng Bồ-tát và các Trời, Rồng, A-tố-lạc... nhớ nghĩ, bảo vệ. Công đức thiện căn từng niệm từng niệm tăng trưởng, mau chứng quả vị Giác ngộ cao tột.

Thiện Hiện nên biết, các Bồ-tát này đã trụ được địa vị không thoái chuyển của Bồ-tát. Giả sử tất cả hữu tình ở thế giới chư Phật như cát sông Hằng trong mười phương đều biến thành ma; các chúng ma này đều hóa làm chừng ấy ác ma. Các ác ma này đều có vô lượng, vô biên thần lực. Các ác ma này dùng hết thần lực của mình cũng chẳng thể làm trở ngại các Bồ-tát này, làm cho Bồ-tát đó chẳng thể hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, hoặc thoái lui Bồ-đề.

Thiện Hiện nên biết, nếu các Bồ-tát thành tựu hai pháp, thì tất cả ác ma chẳng thể gây trở ngại. Hai pháp đó là: Một, quán sát tất cả pháp đều không; hai, không xả bỏ tất cả hữu tình.

Lại nữa Thiện Hiện, nếu các Bồ-tát thành tựu hai pháp, thì tất cả ác ma chẳng thể làm chướng ngại. Hai pháp đó là: Một, đúng như lời nói, có thể thực hành tất cả; hai, thường được chư Phật hộ niệm.

Thiện Hiện nên biết, nếu các Bồ-tát thành tựu hai loại pháp thù thắng như thế thì các Thiên thần... thường đến lễ kính, phát khởi sự siêng năng, tinh tấn, gần gũi, cúng dường, thưa hỏi và nói thế này:

–Lành thay, Đại sĩ! Ngài có thể như thật là đang hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa phương tiện thiện xảo, có thể mau an trụ địa vị trí tuệ của chư Phật, có thể làm chỗ nương tựa cho tất cả hữu tình không có nơi nương tựa, có thể cứu hộ kẻ không có người cứu hộ, có thể làm nhà cửa cho kẻ không có nhà cửa, có thể làm nơi hướng đến cho người không có nơi hướng đến, có thể làm hòn đảo cho người không có hòn đảo, có thể làm chỗ quay về nương tựa cho người không có nơi quay về nương tựa, có thể làm ánh sáng cho người tối tăm, có thể làm tai mắt cho người đui, điếc. Vì sao? Nay Thiện nam, nếu ai có thể an trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa phương tiện thiện xảo thì mau chứng quả vị Giác ngộ cao tốt. Tất cả ác ma chẳng thể làm trở ngại.

Thiện Hiện nên biết, nếu các Bồ-tát có thể an trụ đúng Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, được chư Phật Thế Tôn ở vô lượng, vô số, vô biên thế giới trong mười phương; ở giữa đại chúng tự nhiên hoan hỷ khen ngợi, tán thán danh tự, dòng họ, sắc tướng, công đức. Như Ta ngày nay, ở giữa đại chúng tự nhiên hoan hỷ, khen ngợi, tán thán Bồ-tát Bảo Tràng và các Bồ-tát... về danh tự, dòng họ, sắc tướng, công đức, đang an trú Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, tịnh tu phạm hạnh ở cõi Phật Bất Động.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều ở giữa chúng tự nhiên hoan hỷ, khen ngợi, tán thán tất cả danh tự, dòng họ, sắc tướng, công đức của Bồ-tát chăng?

Phật bảo:

–Chẳng phải vậy! Nếu các Bồ-tát đã được không thoái chuyển nơi quả vị Giác ngộ cao tốt, hành Bát-nhã ba-la-mật-đa phương tiện thiện xảo, thì các Bồ-tát này được các Đức Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, ở giữa đại chúng tự nhiên hoan hỷ, khen ngợi, tán thán danh tự, dòng họ, sắc tướng, công đức.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Có Bồ-tát nào chưa được sự không thoái chuyển nơi quả vị Giác ngộ cao tốt, mà được Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, ở giữa đại chúng tự nhiên hoan hỷ, khen ngợi, tán thán danh tự, dòng họ, công đức không?

Phật dạy:

–Cũng có, đó là các Bồ-tát, tuy chưa được sự không thoái chuyển nơi quả vị Giác ngộ cao tốt nhưng tu Bát-nhã ba-la-mật-đa phương tiện thiện xảo, thì các Bồ-tát này,

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

cũng được các Đức Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, ở giữa đại chúng tự nhiên hoan hỷ, khen ngợi, tán thán danh tự, dòng họ, sắc tướng, công đức. Như có Bồ-tát khi theo Phật Bất Động làm Bồ-tát, đã học sự tu và an trú sự thực hành để tu hành phương tiện thiện xảo của Bát-nhã ba-la-mật-đa. Lại có Bồ-tát theo Bồ-tát Bảo Tràng... đã học sự tu và an trú sự thực hành để tu hành phương tiện thiện xảo của Bát-nhã ba-la-mật-đa; thì các Bồ-tát ấy tuy chưa được sự không thoái chuyển nơi quả vị Giác ngộ cao tột, nhưng được Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác ở giữa đại chúng tự nhiên hoan hỷ, khen ngợi, tán thán danh tự, dòng họ, sắc tướng, công đức.

Thiện Hiện, có các Bồ-tát hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa; đối với tánh không sinh của tất cả pháp, tuy rất tin hiểu nhưng chưa chứng đắc Vô sinh pháp nhẫn; đối với tánh không rốt ráo của tất cả pháp, tuy rất tin hiểu nhưng chưa được tự tại; đối với địa vị không thoái chuyển của Bồ-tát tuy an trụ tánh vắng lặng của các pháp, nhưng chưa được nhập vào địa vị không thoái chuyển; các Bồ-tát này cũng được Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác ở giữa đại chúng tự nhiên hoan hỷ, khen ngợi, tán thán danh tự, dòng họ, sắc tướng, công đức.

Thiện Hiện nên biết, nếu các Bồ-tát được Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác ở giữa đại chúng tự nhiên hoan hỷ, khen ngợi, tán thán danh tự, dòng họ, sắc tướng, công đức, thì các Bồ-tát này đã vượt khỏi địa vị Nhị thừa, gần đại Bồ-đề, hoặc đã được thọ ký không thoái chuyển, hoặc sẽ gần được thọ ký không thoái chuyển.

M